

1. Szkolny program wychowawczo – profilaktyczny powstaje w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów, występujących w społeczności szkolnej. Program jest skierowany do uczniów, nauczycieli i rodziców.
2. Diagnozą środowiska szkolnego obejmuje się uczniów, nauczycieli, rodziców i innych pracowników szkoły. Diagnoza dokonywana jest na podstawie:
 - Rozmów indywidualnych i wywiadów prowadzonych z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami;
 - Bieżących obserwacji zachowań uczniów na lekcjach, podczas przerw, zajęć świetlicowych i pozalekcyjnych, a także na wycieczkach oraz imprezach pozaszkolnych;
 - Analizy dokumentacji dotyczącej diagnozowania, monitorowania oraz podejmowania interwencji wychowawczych, którą stanowią dziennik elektroniczny, dokumentacja pedagoga szkolnego, notatki służbowe, indywidualnie zawierane kontrakty;
 - Analizy dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły;
 - Analizy ankiet skierowanych do uczniów, nauczycieli i rodziców: (ankiety skierowane do uczniów klas IV i VII, ankiety dla rodziców uczniów klas III i V, ankiety do nauczycieli);
 - Przeprowadzonych badań przez pedagoga szkolnego- ćwiczenie „Ruchoma tarcza w klasach II);
 - Rozpoznania problemów, trudności i potrzeb uczniów przez nauczycieli, wychowawców, pedagoga i psychologa;
 - Wniosków z nadzoru pedagogicznego.
3. Diagnozę opracowuje zespół ds. pomocy psychologiczno - pedagogicznej pod kierunkiem pedagoga szkolnego. W razie potrzeb zespół może być poszerzony o innych nauczycieli i rodziców.
4. Efektem diagnozy jest wskazanie w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka:
 - Czynniki chroniące to indywidualne właściwości uczniów i środowiska społecznego, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny uczniów i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.
 - Czynniki ryzyka to indywidualne właściwości uczniów i środowiska społecznego, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań problemowych, stanowiących zagrożenie dla zdrowia, bezpieczeństwa i prawidłowego funkcjonowania społecznego.

I. Czynniki chroniące, czynniki ryzyka

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy opracowano czynniki chroniące i czynniki ryzyka występujące w szkole oraz opracowano „Plan i harmonogram działań wychowawczo – profilaktycznych”

Czynniki chroniące	Czynniki ryzyka
• dobra atmosfera w szkole; • pomoc i opieka wychowawców, nauczycieli, psychologa i pedagogów; • poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole; • pozytywny stosunek większości uczniów do obowiązków szkolnych;	• problemy szkolne uczniów spowodowane trudnościami w nauce, nadmiarem obowiązków zarówno podczas nauczania stacjonarnego jak i zdalnego; • słabe umiejętności samokształcenia u części uczniów;

• rozwój samodyscypliny i pracy samokształceniowej podczas zdalnego nauczania, przez dużą część dzieci i młodzieży; • rozwój umiejętności informatycznych uczniów i nauczycieli; • urozmaicenie narzędzi do pracy podczas nauczania zdalnego; • wykorzystywanie nowoczesnych technologii informacyjnych w celu kontaktowania się z rodzicami, uczniami, prowadzenia szkoleń, rad pedagogicznych, spotkań zespołów (np. za pośrednictwem Teams); • dobre relacje uczeń – nauczyciel u większości uczniów; • dobre relacje uczeń – uczeń u większości uczniów; • znajomość dróg poszukiwania pomocy w sytuacjach kryzysowych; • zadowalający poziom zaufania do wychowawców, pedagoga szkolnego; • znajomość zasad bezpieczeństwa w czasie pandemii COVID-19 obowiązujących w szkole zarówno przez uczniów, nauczycieli jak i rodziców; • świadomość wśród uczniów zagrożeń wynikających z zażywania narkotyków, dopalaczy i palenia papierosów/e-papierosów; • u większości uczniów najważniejszą wartością jest rodzina, co wskazuje na ich dobre relacje z rodzicami. • najczęstszą formą spędzania czasu wolnego wśród uczniów jest spotkanie się ze znajomymi; • rodzice i nauczyciele kształtują u dzieci postawy asertywne.	• trudności z organizacją czasu, trudności z koncentracją i samodyscypliną; • niska motywacja do nauki; • opuszczanie lekcji, przez część młodzieży, z innych powodów niż choroba; • problematyczne użytkowanie Internetu i mediów elektronicznych, nasilone koniecznością pracy zdalnej oraz incydenty cyberprzemocy; • problemy emocjonalne uczniów o różnym podłożu (obniżony nastrój, zwiększona nerwowość, niska samoocena, poczucie osamotnienia i zmęczenia, trudności ze snem); • zachowania negatywne, w szczególności agresja słowna, wyzywanie oraz hejt wśród uczniów klas starszych; • obawy o jakość zdobytej wiedzy podczas zdalnego nauczania; • niepełna wiedza rodziców dotycząca działań szkoły i problemów dzieci; • zachowania depresyjne, zaburzenia odżywiania, niskie poczucie własnej wartości, przypadki samookaleczania się oraz myśli samobójczych; • trudniejsza współpraca wychowawców z rodzicami podczas nauki zdalnej.
---	--

II. Cele programu na podstawie przeprowadzonej diagnozy

Wybrane cele szczegółowe:

- Budowanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz samooceny;
- Podejmować działania mające na celu integrację zespołu klasowego po zdalnym nauczaniu – organizacja wycieczki itp.
- Zwracać uwagę na rozwój społeczno – emocjonalny uczniów i ich dobrostan psychiczny.

- Wspierać uczniów w utrzymywaniu dobrych relacji z rówieśnikami.
- Podejmować działania w zakresie przeciwdziałania zachowaniom agresywnym wśród uczniów.
- Rozmawiać z uczniami na temat zdalnej nauki oraz form spędzania czasu wolnego.
- Przykładać większą wagę do wspierającej komunikacji z uczniami, zapewniającej im poczucie bezpieczeństwa oraz do partnerskiej współpracy z rodzicami.
- Szczególnie wspierać uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- W dalszym ciągu organizować warsztaty i zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień, cyberprzemocy, budowania poczucia własnej wartości, radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
- Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
- Przekazywać uczniom zasady bezpiecznego korzystania z zasobów internetu.
- Systematycznie uzupełniać wiedzę nauczycieli i rodziców w zakresie używek, substancji psychoaktywnych, sposobów zapobiegania i skutków ich zażywania oraz reagowania w sytuacjach kryzysowych.
- Każdorazowo reagować na zauważone u dzieci zachowania niepokojące.
- W pracy wychowawczej nadal kształtować postawy asertywne.
- Wspierać zainteresowania uczniów. W miarę możliwości organizować zajęcia dodatkowe, dostosowane do potrzeb dzieci.
- Zadbać o wzmacnianie pozytywnego wizerunku nauczyciela jako osoby kompetentnej i otwartej na potrzeby ucznia i rodzica, by wykształcić płaszczyznę zaufania i współpracy.
- Budowanie dobrych relacji z rodzicami i pozyskiwanie ich, jako sojuszników w realizacji działań profilaktycznych.
- Zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

III. Plan i harmonogram działań wychowawczo – profilaktycznych

Zadania wychowawczo-profilaktyczne z obszarów:	Sposoby realizacji
Zdrowie – edukacja zdrowotna	• Prezentacja właściwości odżywczych owoców i warzyw (wykonywanie soków, sałatek, kanapek); • Wspólne śniadanie, dzielenie się kanapkami; • Spotkania z pielęgniarką szkolną, lekarzem, stomatologiem, pogadanki, • Sposoby ubierania się w zależności od pogody; • Udział w konkursach promujących zdrowie; • Wycieczki- obserwacja zmian w przyrodzie w różnych porach roku; • Gazetki ściennie i ulotki dotyczące edukacji zdrowotnej; • Realizacja zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej; • Udział w warsztatach profilaktycznych w zależności od potrzeb; • Realizacja programu „Trzymaj formę” • Realizacja programu profilaktyki antynikotynowej „Nie pal przy mnie, proszę”;

• Kształtowanie właściwych postaw dbałości o zdrowie fizyczne i psychiczne, profilaktyka chorób zakaźnych, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19. (MEiN)	• Realizacja programu „Zdrowe nietrudne” • Posiłki dla uczniów z rodzin najuboższych. • Wdrożenie Procedury organizacji pracy Szkoły Podstawowej im. kpr. F. I. Grabowskiego w Bodzanowie od 1 września 2021 r. i postępowania prewencyjnego pracowników oraz rodziców/ opiekunów prawnych w czasie zagrożenia epidemicznego. • Zapoznanie uczniów z procedurą na pierwszych zajęciach w szkole A. omówienie z uczniami zasad zawartych w procedurze, pouczenie o sposobach postępowania w poszczególnych sytuacjach, a zwłaszcza o konieczności noszenia osłony nosa i ust w częściach wspólnych, dezynfekcji rąk i innych ważnych zasadach społecznego bezpieczeństwa w czasie epidemii. B. informacja o sposobach przemieszczania się na terenie szkoły, wejściach i wyjściach z budynku szkolnego oraz o zasadach bezpieczeństwa w szatniach i toaletach C. zachęta do korzystania z przebywania na świeżym powietrzu podczas przerw, gdy pozwalają na to warunki pogodowe. • Zorganizowanie w szkole akcji informacyjnej o szczepieniach: A. Przeprowadzenie zajęć z wychowawcą. B. Akcja informacyjna na temat szczepień wśród rodziców podczas pierwszych spotkań z rodzicami.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	• Integracja uczniów poprzez zabawy, imprezy, wycieczki; • Pomoc koleżeńska; • Praca w grupie; • Udział w imprezach szkolnych i klasowych, sytuacje okazjonalne, np. Dzień Chłopca, Święto Dziewczynek.... • Ćwiczenia typu niedokończone zdania, np. Cieszę się..., Smutno mi....; • Treningi komunikacji werbalnej i niewerbalnej, • Stosowanie form i zwrotów grzecznościowych, • Budowanie świadomego związku ze społecznością szkolną i tworzenie poczucia wspólnoty szkolnej w oparciu o wartości, tradycje, Ceremoniał poprzez zapoznanie uczniów z tradycjami szkoły i jej historią, obchody świąt formalnych i nieformalnych w zespołach klasowych. • Omówienie zasad kulturalnego komunikowania się; • Tworzenie zasad i reguł życia klasowego (regulamin); • Przestrzeganie zasad obowiązujących w szkole. • Udział w wyborach rady klasy i SU. • Troska uczniów o wystrój klasy i szkoły, • Udział w organizowaniu klasowych i szkolnych konkursów, przedstawień

- Wzmocnienie edukacji ekologicznej. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne. (MEiN) - Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i	- Miejsce ucznia w rodzinie – omówienie praw i obowiązków; - Szacunek dla rodziców i dziadków- udział w imprezach z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Matki i Taty (przygotowywanie teatrzyków, wierszy, piosenek i upominków); - Zajęcia z pedagogiem szkolnym; - Organizacja spotkań ze znaczącymi ludźmi i autorytetami; - Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne; - Funkcjonowanie gromady zuchowej; - Udział w obchodach „Ogólnopolskiego Dnia Praw Dziecka”; - Udział w obchodach „Światowego Dnia Wiedzy na Temat Autyzmu”. - Realizacja tematów ekologicznych z podstawy programowej na lekcjach w ciekawych dla uczniów formach, wycieczki edukacyjne, itp. - Powołanie Szkolnego Koordynatora ds. Ekologii. - Realizacja różnych projektów o charakterze ekologicznym; - Akcje podejmujące tematykę ekologii i dbałość o środowisko np. (zbieranie nakrętek do recyklingu), Akcja Sprzątanie Świata – sprzątanie terenów wokół szkoły, zbierania puszek aluminiowych, makulatury korków; - Udział w tradycyjnym powitaniu wiosny, - Pielęgnowanie roślin w domu i w klasie; - Propagowanie czasopism o tematyce przyrodniczej; - Pogadanki nt. ochrony środowiska; - Segregowanie śmieci na terenie szkoły i w domu; - Wykonywanie plakatów zachęcających do ochrony środowiska; - Recykling- wykonywanie przedmiotów użytkowych z surowców wtórnych. - Rozpoznanie środowiska uczniów przez wychowawcę, pedagoga; - Otoczenie opieką uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i wymagających opieki; A. analiza dokumentacji uczniów (opinie, orzeczenia PPP) B. analiza przeprowadzonych ankiet - diagnoza problemów; - Monitorowanie przez wychowawców frekwencji uczniów; - Pomoc indywidualna dla uczniów z problemami adaptacyjnymi; - Indywidualna pomoc dla uczniów w sytuacji kryzysowej, wywołanej m.in.. pandemią COVID-19 - Organizacja pomocy koleżeńskiej w nauce; - Współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły.
--	---

pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. (MEiN) Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego	- Stosowanie różnorodnych metod pracy na lekcjach w celu uwzględniania predyspozycji psychofizycznych uczniów i indywidualizowania metod pracy – stosowanie różnorodnych środków dydaktycznych oddziałujących na wzrok, słuch, ruch, itp. - Modyfikacja form realizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w sytuacji nauczania zdalnego lub hybrydowego zgodnie z aktualnym prawem oraz Zarządzeniem Dyrektora. - Akcje informacyjne – rozpowszechnianie materiałów informacyjnych i edukacyjnych dla rodziców; - Systematyczny kontakt wychowawców z rodzicami, informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole; - Indywidualne poradnictwo, udzielanie instruktażu do pracy w domu; - Zajęcia z wychowawcą: nt: komunikacji interpersonalnej (m.in. rozwiązywanie konfliktów, komunikaty werbalne i niewerbalne, mediacje, więzi społeczne, w tym rodzinne, odpowiedzialność za siebie i innych); kształtowania postaw otwartości i tolerancji na różne wartości.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	- Udział w konkursach czytelniczych, ortograficznych i plastycznych; - Stosowanie ciekawych form i metod pracy na zajęciach (zadania zintegrowane, metody relaksacyjne itp.); - Organizacja zajęć pozalekcyjnych (kółko polonistyczne, gromada zuchowa); - Wycieczki krajoznawcze i dydaktyczne; - Odwiedzanie Miejsc Pamięci Narodowej; - Odwiedzanie i porządkowanie grobów poległych żołnierzy; - Pogadanki na temat przeszłości kraju i najbliższej okolicy; - Spotkania z autorytetami – dostarczenie wzorców osobowych; - Organizowanie indywidualnych kontaktów z pedagogiem i specjalistami; - Odwiedzanie muzeów; - Zwiedzanie zabytków, - Zapoznanie z historią miast, - Udział w uroczystościach państwowych, np. 3 Maja, 11 Listopada itp.; - Zapoznanie z symbolami narodowymi, - Poznanie legend i opowieści historycznych; - Zwiedzanie wystaw, galerii, - Wyjścia do kina, teatru i sali koncertowej; - Przygotowanie przez dzieci przedstawień, inscenizacji; - Oglądanie filmów i programów edukacyjnych;

● Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego, w tym działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. (MEiN)	● Przygotowywanie i prezentowanie własnych prac plastycznych w mini galerii szkolnej; ● Zachęcanie uczniów do podejmowania dodatkowej pracy; ● Udział w klasowych i szkolnych konkursach plastycznych, czytelniczych, ortograficznych, matematycznych, literackich, muzycznych i innych; ● Nagradzanie zwycięzców (dyplomy, nagrody książkowe, wystawy prac itp.); ● Udział w akcjach charytatywnych; ● Ustalenie regulaminu klasy i jego przestrzeganie; ● Wystawki promujące właściwe zachowanie (plakaty, hasła); ● Wcielanie się w bohaterów literackich, filmowych i ich ocena; ● Samoocena własnego zachowania; ● Udział w obchodach „Dnia Patrona”, „Dnia Komisji Edukacji Narodowej”; ● Organizacja „Ślubowania Uczniów Klas Pierwszych”; ● Udział w szkolnych uroczystościach: Andrzejki, Mikołajki, Kolędowanie, Jasełka; ● Udział w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy; ● Udział w obchodach Dnia Myśli Braterskiej. ● Udział w zajęciach w ramach akcji: „Z kulturą mi do twarzy”. ● Ceremoniał szkolny – kultywowanie tradycji na kolejnych płaszczyznach – szkolnej, rodzinnej, państwowej itp.) źródłem wrażliwości na tradycję i pamięć historyczną. ● Popularyzowanie talentów i osiągnięć uczniów w różnych formach zwłaszcza przez komunikator LIBRUS, stronę internetową szkoły, fb szkoły itp. ● Utrwalanie pamięci o historii szkoły na portalach internetowych i w pamięci uczestników, budowanie więzi społeczności szkolnej, obchodzenia Dnia Patrona – kpr. F. I. Grabowskiego. ● Promowanie szkoły poprzez organizację międzyszkolnych konkursów; ● Udział w życiu kulturalnym Bodzanowa; ● Poznawanie i pielęgnowanie europejskiego i polskiego dziedzictwa kulturowego; ● Pielęgnowanie pamięci o ważnych datach z historii polskiego narodu (np. rocznica wybuchu II wojny, Rocznicą Odzyskania Niepodległości, Rocznicą Konstytucji 3-maja; Dzień Żołnierzy Wyklętych etc.) ● Aktywizowanie uczniów do udziału w konkursach i projektach edukacyjnych rozwijających kreatywność i zainteresowania w celu doświadczania poczucia własnej
--	---

	wartości i przełamywania lęków oraz praktycznej nauki radzenia sobie ze stresem.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych) Kształtowanie nawyków świadomego i roztropnego korzystania w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych (MEiN)	- Omówienie na zajęciach zasad bezpieczeństwa obowiązujących w szkole; - Znajomość przepisów ruchu drogowego (spotkanie z policjantem, obserwacja ruchu drogowego, wycieczki); - Spotkania z ratownikiem wodnym, strażakiem, ratownikiem medycznym, itp. - Zasady bezpieczeństwa w czasie zabaw, gier sportowych (pogadanki); - Udział w akcji „Bezpieczny przejazd – „Szlaban na ryzyko” - Bezpieczeństwo zabaw na śniegu i lodzie; - Wykonywanie plakatów zachęcających do przestrzegania zasad bezpieczeństwa; - Konsultacje z pedagogiem; - Gazetki edukacyjne; - Troska o czystość i porządek w klasie i szkole; - Przestrzeganie obowiązków dyżurnych; - Porządkowanie zieleńców wokół szkoły; - Poszanowanie sprzętów i przyborów; - Realizacja programów i warsztatów profilaktycznych np. „Cukierki”; - Próbna ewakuacja. - Zajęcia warsztatowe z zakresu bezpieczeństwa w Internecie, cyberprzemocy, itp. - Doskonalenie kompetencji świadomego poruszania się w świecie technologii cyfrowych poprzez udział w obchodach „Dnia Bezpiecznego Internetu”; - Popularyzacja na stronie szkoły poradników na temat cyberbezpieczeństwa, cyberprzemocy. - Pogadanki z wychowawcą nt: „Jak świadomie organizować czas w warunkach nauki zdalnej czy hybrydowej?”, „Jak świadomie uczyć się, dzielić czas między pracę w tradycyjny sposób i pracę z komputerem?” - Przeciwdziałanie uzależnieniom oraz agresji w sieci: kształtowanie postaw asertywnych, popularyzacja wiedzy z zakresu odpowiedzialności prawnej normującej relacje społeczne w Internecie.
Doradztwo zawodowe	- Przeprowadzenie z uczniami zajęć związanych z doradztwem zawodowym – m.in. 2 lekcje w ciągu semestru. Zajęcia realizowane są na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego. - Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.